

PRO Actiunea Catolica Romana

Roma - Anul VIII

Tribuna liberă pentru unirea Bisericilor fondată în 1955 de
CONSTANTIN DRAGAN

Martie 1963 . N. 82

E POSIBILA UNIREA?

Printre oaspeții străini prezenți la Roma pentru, sau cu ocazia Conciliului Ecumenic Vatican II, redactorii unei bine cunoscute reviste de studii unioniste, « *Oriente Cristiano* », au reușit să se pună în contact, luându-le un interview, cu câteva personalități ale Bisericii Ortodoxe.

Punând împreună declarațiile făcute de acești exponenți ai Bisericii răsăritene, se poate avea un tablou foarte interesant al actualii poziții a ortodoșilor cu privire la unirea Bisericilor, a rezervelor și speranțelor care caracterizează unionismul oriental, considerat atât sub aspectul « *concret* », adică practic, cât și spiritual.

Pentru cei doi observatori-delegați ai Bisericii Ortodoxe rusești din Uniunea Sovietică, arhiepiscopul *Vitale Borovoi* și arhimandritul *V. Kostliarov*, soluția problemei unioniste se prezintă în termeni « *mai ales practici* », care pot fi rezumați în felul următor: a) coexistență pacifică; b) acord asupra adevărurilor Bisericii c) unire în caritate.

a) « E clar că unirea Bisericilor nu se poate concepe decât dacă personalitatea fiecăreia dintre ele va fi respectată, și dacă se va ține seamă de actuala constituție a acestor Biserici, constituție care rezumă întreaga lor istorie, caracterul lor, gusturile, sufletul și viața lor », au spus observatorii ruși.

« Toate Bisericile au încercat, în felul lor, să împlinească mesagiul evangelic în forme externe, în manifestări corespunzătoare înclinărilor și exigențelor psihologice, etnice, istorice și uneori chiar politice ale popoarelor în mijlocul cărora s'au format diferitele Biserici creștine. A elimina toate aceste variații, a le contopi într-o unitate uniformă și nivelatoare, ar însemna să fie distrusă o bună parte din comorile și aporiturile acumulate de către aceste Biserici dealungul veacurilor; ar însemna ca ele să fie puse în condiția de a deveni străine înșiși credințioșilor lor. Una din cauzele despărțirii și actualilor desbinări trebuie căutată tocmai în faptul că fiecare din ele a voit să aperse, iar acum vreau, cu tenacitate, să-și conserve personalitatea proprie, în universalitatea credinței creștine, să o ferească de primejdia de a fi absorbită și agregată. Unire nu înseamnă contopire, ci coexistență pașnică.

b) Între Biserica catolică și Bisericile ortodoxe nu există divergențe esențiale, în ce privește adevărul. Desori este vorba numai de feluri diferite de a interpreta același adevăr. N'ar trebui deci să fie greu de găsit

formule teologice care, ținând seamă de evoluția gândirii teologice a uneia și a celeilalte părți, să se prezinte ca acceptabile tuturor. Va fi mai greu să se ajungă la acest acord cu comunitățile protestante. Dar să ne amintim: ceea ce poate părea imposibil oamenilor nu-i este imposibil lui Dumnezeu ».

c) « Unirea în caritate poate fi făcută chiar imediat: ba chiar trebuie să se facă imediat, dacă vrem să ascultăm de un ordin explicit al lui Ișus. Dar pentru a realiza această unire în caritate, este necesar ca fiecare Biserică să elimine: 1) resentimentele istorice; 2) neîncrederea reciprocă; 3) prejudecățile greșite. Ce sunt aceste « *resentimente istorice* » la care observatorii ruși au făcut aluzie? Sunt « *toate neînțelegerile și ciocnirile, de multe ori cu fond național și politic* » acumulate de fiecare Biserică în cursul vieții sale. Neîncrederea reciprocă n'ar fi decât « *efectul psihologic al acestor neînțelegeri și ciocniri*. Ele nu sunt bazate numai pe « *echivocuri* » — au voit să precizeze observatorii sovietici — « *Dacă Biserica Romei, prin reprezentanții săi, ar vrea să pună problema unirii pe astfel de baze, neîncrederea Bisericii ortodoxe în loc să micșoreze ar crește* ».

***

Pentru episcopul ortodox român, P. S. Sa *Teofil Ionescu*, la rândul său contactat de redactorii revistei « *Oriente Cristiano* », problema unionistă trebuie pusă « *mai ales în termeni spirituali și supranaturali* ». Unirea Bisericilor nu trebuie deci să fie pusă « *pe bazele omenești ale victoriei unei Biserici asupra alteia, ca și când tot adevărul ar fi numai de o parte, iar de cealaltă nu s'ar avea decât erori, ca și când una ar avea toată dreptatea iar cealaltă toată vina*. Unirea trebuie pusă mai ales pe baze spirituale și supranaturale, adică pe temelii biruinței lui Christos, a adevărului și iubirii sale de oameni. Va fi deci victoria Bisericii lui Christos, care nu e nici latină, nici grecească, ci numai mireasa neprihanită a lui Christos, învățătoare a adevărului viu în dragoste. Termenii concreți pe care trebuie să se sprijine unirea celor două Biserici « *se bazează, evident, pe aspectul omenească al Bisericii, adică pe raporturile care trebuie să existe între Biserica catolică și Biserica ortodoxă, pe limitele jurisdicțiilor respective și pe pozițiile patriarhilor și episcopilor, pe tot ce se referă la constituția lor exterioară* ».

Va trebui ca pozițiile fiecăreia din ele să fie revăzute, examinându-le la lumina isvoarelor Revelației, a istoriei Bisericii, a evoluției teologice care a dat fiecăreia o constituție exterioară diferită. Nu este vorba de întoarcerea fiecăreia la pozițiile pe care le avea în trecut, nici de o unire care să se facă pe baza concepțiilor istorice, geografice, politice și juridice care au precedat dezvoltarea lor până în veacul V și până în al XI; dar va trebui să se ție seamă de toate aceste situații pentru a ajunge la o explicație valabilă a evoluției lor diferite, pentru a putea justifica într'un fel oarecare diversitate aspectului pe care îl prezintă fiecare din ele și, plecând de la această constatare sinceră, obiectivă și nepărtinitoare, să se poată trece la un dialog, să se vadă, în starea actuală a lucrurilor, dacă este posibil să se găsească un punct de întâlnire pentru o reintegrare pacifică reală și durabilă a celor două Biserici în unitatea strălucitoare a Trupului Mistic al lui Christos.

Întâlnirea ar trebui să se facă pe bază de egalitate; egalitate sacerdotală, egalitate a succesiunii apostolice, egalitate cu privire la Sfintele Taiene, egalitate de tradiții, așa încât să fie posibilă fixarea limitelor jurisdicțiilor respective și ale interdependențelor și câmpurile de acțiune și de colaborare reciprocă.

Va trebui apoi revăzut depozitul de adevăr comun, pentru a se ajunge la un acord asupra punctelor principale de doctrină care în momentul actual fac obiect de discuție. Nu sunt multe, fiindcă punctele dogmatice asupra cărora cele două Biserici sunt de acord sunt mult mai multe, (cu o tradiție unitară care se ridică până la Sfinții Apostoli) decât cele asupra cărora ele nu sunt de acord.

Totuși, aceste puncte există, și este vorba de chestiuni importante, care trebuie să fie înfruntate, cântărite, lămurite și definite, în lumina Revelației comune și ținând seamă de aptitudinile intelectuale și de tradiția teologică a celor două Biserici ».

Care sunt, după P. S. Sa *Teofil Ionescu*, aceste puncte asupra cărora cele două Biserici nu sunt de acord? « *Unul dintre ele este acela privitor la primatul Episcopului Romei, asupra căruia tradițiile celor două Biserici nu sunt de acord*.

Primatul exercitat de Papă asupra Bisericii latine este un fapt de care nu se poate să nu se țină seamă în rezolvarea problemei unirii Bisericii

(Urmează în pag. II)

Pacea lui Christos și pacea lui Krusciov

Premiul internațional Eugeniu Balzan pentru pace a fost anul acesta atribuit Sfântului Părinte Ioan XXIII.

Citim « *în motivarea* » Premiului, publicată de întreaga presă italiană: « *Pentru activitatea sa în favoarea fraternității între oameni și între popoare prin apelurile lansate oamenilor cu bună voință, pentru pace și pentru recentele sale intervenții pe plan diplomatic. Pentru că a promovat fraternitatea între oameni și popoare, mai ales în ultimul an, invitând și pe reprezentanții altor confesiuni creștine, ortodoxe și protestante, să asiste la Conciliul Ecumenic și să ia parte activă la el, provocând în felul acesta o atitudine de mai bună înțelegere viitoare între membrii Bisericilor acestor confesiuni și catolici, fapt care va avea importante și numeroase consecințe*.

Pentru că a stabilit contacte care merg cu mult mai departe de limitele comunității creștine ».

Stirea a fost primită cu vic satisfacție în lumea întreagă. Gestul comitetului Premiului Balzan, în care erau reprezentate 21 de națiuni, printre care și Uniunea Sovietică, a fost interpretat drept expresia sentimentului comun tuturor popoarelor care preface la Ioan XXIII ca la unul din marii făuritori și apărători ai păcii în lume.

Încă din prima zi a pontificatului său Ioan XXIII și-a centrat programul pastoral pe o vastă politică de reapropiere și de colaborare între popoarele lumii, program inaugurat — pe plan strict pastoral — cu convocarea Conciliului Ecumenic Vatican II, unul din ale cărui scopuri fundamentale rămâne reintegrarea spirituală a lumii creștine printr'un mai vast și mai frater dialog între diferitele comunități care mărturisesc aceeași credință în Ișus Christos.

Pe planul acțiunii politice nu trebuie uitată greutatea avută de cuvântul lui Ioan XXIII în balanța echilibrului internațional, atât de grav amenințat de crizele de la Berlin și Cuba. În momente în care tensiunea internațională amenința să facă să precipite situația într-o catastrofă apocaliptică, cuvântul Papei, care chema pe reprezentanții celor două mari blocuri antagonisti la propriile lor răspunderi în fața lui Dumnezeu și a istoriei, a avut efectul untelemnului aruncat pe o mare în furtună. În starea în care se aflau lucrurile cu ocazia crizei din Cuba, nici unul din adversari n'ar fi revenit, poate, asupra propriilor sale decizii, dacă nu de alta ca să nu se desmintă în fața lumii, în fața națiunilor respective. Glasul Papei s'a ridicat atunci dojenitor, amintindu-le că rațiunile politice nu trebuie să prevaleze asupra iubirii de oameni, dacă nu se vrea să se ajungă la un conflict care ar putea însemna sfârșitul omenirii.

Cuvântul Păstorului Suprem a fost ascultat și de cei care « *apartțin altei turme* », și omenirea întregă a respirat ușurată. În zilele imediat următoare marii retrageri sovietice de la Cuba presa marxistă din lumea întreagă a salutat în Ioan XXIII pe susținătorul și apărătorul păcii lui Krusciov, uitând cu intenție că pacifismul Papei avea cu totul alte rațiuni decât pacifismul lui Krusciov. Papa predică și cultivă pacea din pură vocație și menire pastorală. El oferă lumii nu pacea cutărui sau cutărui drapeț, ci pacea lui Christos. Aceiași pace pe care în acești patru ani de pontificat a indicat-o de atâtea ori creștinătății desbinată, ea pe un pământ binecuvântat în care se va împlini făgăduința Impărăției.

Nu aceasta este, desigur, pacea pe care o căuta, pentru realizarea planurilor sale, Krusciov, și cu el co-

munistul internațional. Dar noi nu vrem să vorbim acum de această pace întemeiată pe minciună și pe înșelăciune. Vrem, dimpotrivă, să răspundem, împreună cu însuși Papa, la câteva grave întrebări care au turburat în ultimul timp conștiința creștină. Ne referăm la nedumeririle provocate, și nu numai în Italia, de neașteptata îndulcire a raporturilor dintre Biserica catolică și Uniunea Sovietică, a cărei mare ofensivă coexistențială s'a concretizat, în ultimul timp, în câteva evenimente pe atât de neprevăzute pe cât de senzaționale: 1) trimiterea observatorilor la Conciliu, după ce Patriarhul Moscovei dăduse asigurări formale Patriarhiei Constantinopolului și altor sedii patriarhale că Biserica ortodoxă a Uniunii Sovietice nu va fi reprezentată la Conciliu; 2) eliberarea arhiepiscopului Iosif Slipij al Ucrainei, și oferta de eliberare făcută cardinalului Mindszenti; 3) audiența la Papă a generelui lui Krusciov, ziaristul Hadjubej. Toate aceste evenimente s'au bucurat, în presa comunistă din lumea întreagă, de comentarii care nu puteau să nu șgude conștiința creștinilor, catolici și ne-catolici, pentru care comunismul ateu continuă să fie dușmanul Bisericii și al religiei.

Si tocmai în dorința de a răspunde acestor întrebări, acestor nedumeriri, postul de radio al Vaticanului, luând drept pretext a zecea aniversare a morții lui Stalin, a ținut să precizeze poziția Bisericii catolice față de comunism, « *care rămâne așa cum îl știm cu toții: ateu și materialist, în teorie și în practică* ».

« *Prescinzând de la orice altă consideratie — adăogă emitentul Vaticanului — poziția aceasta a comunismului este documentată de invariabilă negare a oricărei valori și crez religioasă*.

Postul de radio al Vaticanului a explicat și reconfirmat imposibilitatea unei concilierii între catolicism și comunism, și a acuzat de « *instrumentalism* » și de « *fraudă politică* » « *desclădirile și cedările practice de o vreme încoace de către regimul sovietic* ».

Totuși, liniștitoare intervenție a Vaticanului n'a reușit să alunge din sufletul catolicilor militanți norii adunați de recenta audiență acordată de Papă generelui lui Krusciov.

Vorbind ziaristilor italieni și străini care au întovărașit delegația oficială a Premiului Balzan la Papă, Ioan XXIII a voit, la rândul său, să definească adevărata natură a dialogului inaugurat în ultimul timp între Sfântul Scaun și Uniunea Sovietică. În discursul ocazional pe care l'a pronunțat, Papa a vorbit în așa fel încât orice echivoc este exclus. Referindu-se la acțiunea desfășurată de Sfântul Scaun în favoarea păcii, Ioan XXIII a subliniat « *neutralitatea perfectă și supranaturală a Bisericii și a șefului ei văzut* ».

« *Această neutralitate — a spus Papa — nu trebuie înțeleasă în sens strict pasiv, ca și când menirea Papei s'ar limita la observarea evenimentelor și la a tăcea asupra acestor evenimente. Este, dimpotrivă, o neutralitate care păstrează vigoarea unei prezențe active. Solicitată să apere principiile păcii adevărate, Biserica nu renunță la datoria sa de a încuraja adoptarea unui limbaj, a unor raporturi și instituții care să garanteze stabilitatea acestei păci. Am repetat lucrul acesta de nenumărate ori: acțiunea Bisericii nu este numai o acțiune negativă; ea nu consistă numai în a sconjura guvernele să evite recurgerea la puterea armată; este o acțiune care vrea să formeze oameni ale căror gânduri, ale căror suflete, ale căror mâini să fie pașnice ».*

Zidurile Mănăstirii Sucevița

E posibilă unirea?

(Urmare din pag. 1)

lor. A aboli astăzi acest primat, după mine ar fi inoportun. Rămâne însă de văzut în ce fel el s'ar putea concilia cu autoritatea episcopilor, și a patriarhilor ».

Asupra acestui punct P. S. Sa Teofil Ionescu și-a exprimat convingerea că temerile că Biserica catolică ar vrea să impună o supraemancipare condiționată a sa asupra Bisericii ortodoxe sunt « exagerate ».

« Natural, ea posedă și exercită azi un primat, care, în Biserica, a ajuns la o autoritate din ce în ce mai influentă, și poate tocmai lucrul acesta îi îndispușe pe ortodocși, obișnuiți, cum sunt, cu o mai mare elasticitate în raporturile lor bisericești. Dar alături de acest aspect, care privit superficial ar putea să pară negativ, nu se poate nega importanța pe care o are pentru Biserica unitate de conducere, de directive, de comandare, mai ales dacă această comandare ar fi exercitată în colaborare cu episcopatul, care ar trebui să fie mai des chemat să se întrunească în Conciliu ».

***

« Si iată cum vede problema unirii P. S. Sa Episcopul rus Cassian, rectorul Institutului Teologic Ortodox de la Paris.

« Pentru un teolog ortodox nu există o problemă a unirii Bisericilor, în sensul că toate Bisericile trebuie să facă parte, exterior, dintr'un unic mare organism vizibil, în vârful căruia să se plaseze autoritatea unui singur episcop. După teologia ortodoxă, Biserica nu este o societate ci o « pleoimă » careia îi dă viață prezența Duhului Sfânt: este un trup care întruiește, într'o singură unitate, toate membrele, adică pe toți cei care cred în Christos. De aceea, unitatea care va rezulta va fi mai mult spirituală decât temporală, mai curând dumnezeiască decât omenească, mai curând de credință decât de organe administrative, mai curând de Taine și de har, decât de aparat ierarhic. În această definiție ortodoxă a Bisericii, apare clar că problema unirii Bisericilor, pentru noi ortodocși, se bazează mai mult pe elementul supranatural și dumnezeesc, decât pe cel natural și omeneș. Ea este mai curând o problemă de unitate și de identitate de Taine, decât de uniformitate de rituri și de tradiții. Organizația externă a Bisericii poate deci să fie diferită; pot fi di-

ferite riturile sale, tradițiile, disciplinile, obiceiurile, limba; poate fi diferită evoluția lor istorică, etnică, culturală, psihologică, după condiția geografică, etnică, uneori chiar politică în care Bisericile au trebuit să se desvolte. Formarea Bisericilor locale pe care în primele veacuri ale istoriei bisericești le vedem înflorind pretutindeni, explică succesivă formarea a Bisericilor cu fond național, local, independente și autocefale. Ierarhia propusă fiecăreia dintre ele se simțea, cum se simte astăzi, parte integrantă a marii, universalei Biserici a lui Christos. Pentru a realiza unirea va fi deci de ajuns ca toate aceste Bisericile cu caracter național și local să se simtă parte vie și operantă din Trupul Mistic al lui Christos. Ierarhia locală, deși bucurându-se de o autonomie în ce privește administrația bisericească practică, va constitui totuși un element de legătură pentru reunirea tuturor comunităților care depind de ea într'o mare comuniune sau ecumenie.

Biserica catolică insistă, poate, mai mult asupra unității văzute, și poate din cauza aceasta rezolvarea problemei poate întâmpina greutăți speciale ».

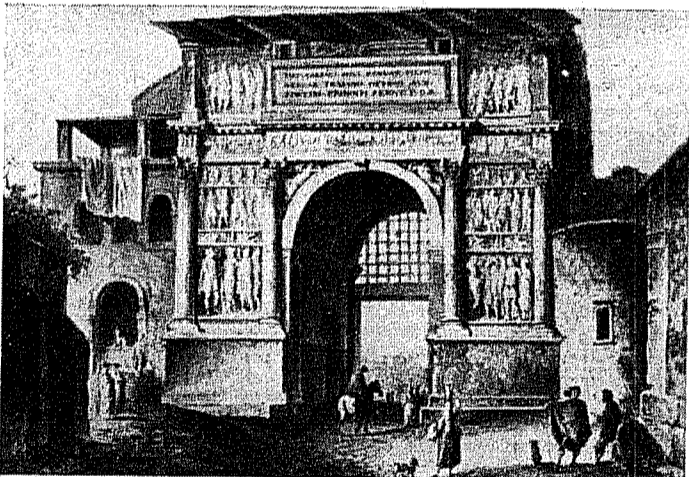
Vorbind apoi despre piedeca primatului Papii, mgr. Cassian a spus:

« Este și aici vorba de o chestiune care poate fi rezolvată, dacă dintr'o parte și din alta se va depăși o anumită fixare pe poziții istorice și tradiționale ».

Mgr. Cassian crede că și această chestiune a primatului poate fi rezolvată și depășită « odată ce va fi lămurit sensul său adevărat și odată precizată funcția primatului în Biserica și raporturile sale cu ierarhia. Nu va mai fi un punct mort, ci va putea deveni un punct viu, o condiție de progres pentru Biserica ».

Personal, eu cred să suntem foarte aproape de a găsi o soluție, și Conciliul Ecumenic a servit în mod admirabil la pregătirea sufletelor pentru începerea unui dialog ».

Mgr. Cassian propune apoi un intens schimb de idei și de vizite între reprezentanții celor două Biserici « Unirea Bisericilor se va realiza atunci când dialogul teologilor va fi pregătit terenul pentru o întâlnire între episcopi. Odată curățat terenul de atâtea dificultăți și subtilități teologice, sufletele se vor putea întâlni, mințile se vor putea înțelege, mâinile se vor strânge, brațele se vor deschide pentru o îmbrățișare frățească ».

Arcele lui Traian (Brindisi - Italia)

Slujbe pentru unirea bisericilor

Intre 18 și 25 Ianuarie, în toate Bisericile catolice din lume se celebrează slujbe religioase pentru unirea Bisericilor.

Anul acesta românii catolici din America au voit să asocieze la această săptămână de rugăciuni pentru unire și Biserica română catolică de rit bizantin din Tară, desființată, în 1948, de regimul comunist.

La Detroit, în catedrala orașului, a fost oficiată o Liturghie solemnă în limba română. În aceeași catedrală, Sâmbătă 19 Ianuarie, a fost celebrată o altă Liturghie în limba română, pentru elevii școlilor secundare și pentru studenții universităților locale. Au oficiat Mgr. George Băbuțiu (Cleveland, Ohio) și John Pavel (Youngstown, Ohio) și Părintele Ion Popa (East Chicago, Indiana), ajutați de diaconii Păr. George Pop (Detroit) și Mircea Toderici (Cleve-

land). Răspunsurile au fost date de corul Bisericii Ioan Botezătorul din Detroit. Mgr. Elko, episcopul titular al exarhatului ruten de la Pittsburgh, Pa., a pronunțat predicile ocazionale în amândouă aceste ceremonii religioase la care a asistat un mare număr de credincioși români catolici și aparținând altor confesiuni.

La Pittsburgh Pa., a fost celebrată, tot în cadrul Octavei pentru Unitate, o Liturghie solemnă, în catedrala diecezei. A slujit părintele George Rus, parohul bisericii române din Mac Keesport, Pa., iar predică a fost rostită de mgr. John Wright, episcopul diecezei Pittsburgh.

Luni, 21 Ianuarie, mgr. George Băbuțiu și păr. Mircea Toderici au oficiat o Liturghie în limba română, în catedrala Sf. Francisc din Cleveland, pentru credincioșii și pentru elevii școlii parohiale române.

Centenarul « Societății pentru Cultura și Literatură Română din Bucovina » a fost sărbătorit în sala Carnegie din New York.

Da oarece centenarul Societății coincide cu aniversarea alipirii Bucovinei la Patria Mamă, ceremonia s'a desfășurat cu deosebită solemnitate.

Cu ocazia aceasta D. Prof. Grigore Nandriș, fost președinte al Societății în Tară, a făcut o sinteză istorică a operei desfășurate de acest atât de activ organism de cultură din Moldova de Sus, de la 1774, an al răpirii Bucovinei, până în 1947, când frumoasa provincie românească a fost înghițită de Uniunea Sovietică. Conferențiarul a ilustrat apoi evenimentele care au dus la alipirea Bucovinei la România.

Profesorul Nandriș și-a completat turneul cultural cu o serie de conferințe date în diferite centre universitare americane: 4 Decembrie, la Universitatea din Philadelphia (Raporturi lingvistice slavo-române); 11 Decembrie: la Institutul de Bizantinologie de la Harvard University (Filosofii greci în pictura murală a bisericilor din Bucovina și de la Muntele Athos); 19 Decembrie: la Columbia University de la New York (Umanismul neoplatonic în pictura murală a bisericilor din Sud-estul european, în special în bisericile din Bucovina și de la Muntele Athos).

***

« Le roi se meurt », ultima piesă a lui Eugen Ionescu, a fost reprezentată zilele acestea la Paris.

Critica a elogiat fără economie de laude lucrarea. Până și Jean Jacques Gautier, criticul teatral de la « Le Figaro », până acun sistematic ostil teatrului lui Ionescu.

***

Monthly « Bulletin National d'Information », publică un vast articol semnat de Dna. Colette Franconi: « Les communistes posthumes ».

Autoarea denunță falsificarea spiritului teatrului lui Caragiale de către comunisti, care, în ultimul timp, au dat în altă manie: aceea de fabrica « comunisti postumi ». George Enescu și Dinu Lipatti au fost primele victime ale acestei manii. (Care nu ne amira dacă, până la urmă, Par scoate comunist chiar pe Eminescu. N.R.)

***

« România » (Tară, istoria, poporul): este titlul unei cărți superbe, publicată de Episcopatul Ortodox Român din America și destinată să-i facă pe tinerii româno-americani să-și iubească necunoscuta, minunata patrie carpatică.

O prefață a altei Sale Principeasa Elena a României, un text introductiv scris de P.S. Sa episcopul Valerian Trifa al ortodocșilor români americani (o sinteză geografică, istorică și etnică a Tării), și apoi, într'o înfinitate de imagini, chipul surzător, curat, de basm, al unei Românie surprinse de aparatul unui fotograf de excepție, care este în primul rând un mare artist, arhitectul Alexandru Petit, francez de origine, dar născut și crescut în România, careia îi oferă, acum, drept omagiu, această prețioasă mărturie de dragoste.

Nu stăm să recenzăm textul P. S. Sale Viorel Trifa, fiindcă lecțiile nu se recenzază. Nu paginile acestea vor transmite posterității numele episcopului Trifa. Monumental său e gata de mult: e Vatra Românească, dulcele, prodigios de adevăratul colț de Românie pe care P. S. Sa a vrut să-l reconstruiască pe pământ american, pentru mângâierea și ogoierea dorului atâtor compatrioți ai săi, care, după năvălirea sovietică, au luat calea pribegiei.

Am vrea, totuși, să-i mărturisim P. S. Sale amărăciunea și surprinderea noastră, citind, în legătură cu unirea unei părți a Bisericii ortodoxe române din Transilvania cu Biserica Romeni, că actul acesta, ale cărui efecte binefăcătoare, atât pentru cultura română, în general, cât și pentru supraviețuirea valorilor românești ale unei Transilvanii altfel destinată maghiarizării totale, n'au fost până acum contestate de nici un istoric, a fost dimpotrivă prezentat de autorul acestei introduceri cu totul în altă lumină.

Serie textual Mgr. Trifa: « This forced union with Rome broke the national unity and had disastrous religious effects, but at the same time it also had a beneficial aspect ».

miscellanea

Nu vrem și nu putem polemiza cu un episcop. Dar îi adresăm umil și respectuos, și în numele altor catolici români pe care afirmațiile P. S. Sale i-au rănit profund și i-au desamăgit, o rugămintă: în ediția viitoare a acestei cărți minunate, care, suntem siguri, va avea nu una, ci douăzeci de retipariri, faceți, Prea Sfințite, să nu apară fraza aceasta urâtă, care e ca o pată monstruoasă pe un obraz frumos. O deturpează, măsluind adevărul. Noi cei din exil trebuie să fim, de la primul la ultimul, martorii adevărului. Ai aceluși adevăr de care la noi acasă, în Tară, comunistii își bat joc, pentru ca socotelile cu stăpânul să iese bine. Cărțile pe care noi le scriem, aici, în exil, fiecare acolo unde l'a rânduit Dumnezeu să trăiască pentru a mărturisii, nu trebuie să semene cu cărțile lor.

Ne-ați făcut un dar mare, Prea Sfințite: acela de a ne putea întoarce la noi acasă, măcar cu sufletul, oricâte ori vom privi fotografiile arhitectului Petit. Pentru darul acesta neprețuit Vă mulțumim din străfundurile sufletului, repetându-Vă, însă rugămintea de mai sus: scoateți din carte fraza aceea urâtă, și re, Prea Sfințite! Faceți ca arhitectul Petit: priviți, priviți în toată adâncimea și frumusețea sa adevărul, iubi-

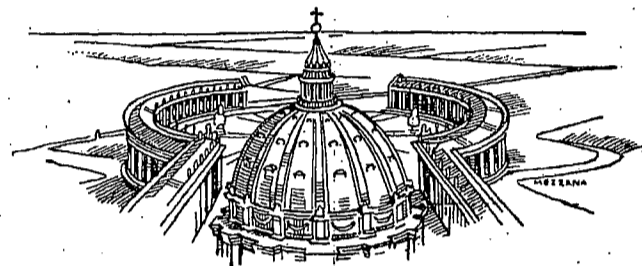
ți! în numele lui Christos, care ne vrea « UNU », și după aceea... fotografiati-l într'o frază mai fericită. (Uniatuș)

***

Am primit la redacție « Calendarul Bisericii Catolice Române din Statele Unite » în aceeași excelentă prezentare cu care am fost obișnuiți în anii trecuți. Dedicat în largă măsură Conciliului Ecumenic, cuprinde un substanțial articol introductiv, semnat Irinel Drăgan, precum și o seamă de inspirate colaborări religioase datorite P. S. Sale Episcopului Vasile Cristea, Preoților Bonaventura Morariu, George Mureșan, Pămil Carnațiu, Francisc Pall, Gabriel Ivascu, John Pavel. Printre colaboratorii laici notăm pe Domnișoara Sylvia Florence Papp, pe Domnișoara Asra Berkowitz și J.N. Manzatti.

Sute de fotografii măresc interesul acestui volum de impecabilă ținută tipografică. O sumară trecere în revistă a tuturor Bisericilor de rit greco-catolic din St. Unite, cu activitatea preoților și enoriașilor, completează fericit o laudabilă inițiativă, în care stăruie truda migăloasă a Părintelui Mircea Toderici din Cleveland, care a coordonat, a completat și a tipărit vastul material informativ. (J.N.M.)

CONCILIUL ECUMENIC VATICAN II

Comisia de Coordonare s'a întrunit pentru prima dată în 21 Ianuarie, sub președinția cardinalului Secretar de Stat Amleto Cicognani.

Comisia este compusă din 7 cardinali aparținând sferelor de direcție ale Conciliului, ajutați de membrii Secretariatului General (Mgr. Felici, Nabha, Morillo, Villot, Krol și Kempf).

A fost studiată utilitatea de a coordona și a urmări lucrările diferitelor comisii, în conformitate cu normele emanate în 6 Decembrie. Fiecare cardinal este dator să urmărească în mod special câteva scheme, asupra cărora va trebui să refere Comisia, care activează și decide în mod colegial, transmitând apoi deciziile comisiilor respective.

Cardinalii care fac parte din Comisia de Coordonare aparțin echipei țare a pregătit schemele Conciliului, unele dintre care au fost discutate în prima sesiune conciliară. Numai cardinalul Urbani nu luase parte la lucrările de pregătire a schemelor și nu făcea parte din nici o comisie sau alt organism conciliar. Cei 7 cardinali care constituie Comisia de Coordonare sunt: A. Cicognani, Confalonieri, Döpfner, Suenens, Liénart, Spellman și Urbani.

***

Vorbind la postul de Radio al Bavariei despre însărcinările Comisiei de Coordonare, cardinalul Döpfner a subliniat că perioada până la reluarea lucrărilor Conciliului trebuie să fie consacrată unei munci serioase și dificile; aceea de a pregăti viitoarele lucrări, în așa fel încât Conciliul să obțină rezultate excelente și rodnice.

« Comisiile pregătitoare — a spus cardinalul — au elaborat un material foarte bogat, dar nu destul de bine sincronizat și care, în plus, nici n'ar putea fi studiat de Conciliu în întregime, într'atât e de vast. Scopul Comisiei de Coordonare este, deci, acela de a face propuneri atât în legătură cu emendamentele schemelor, în așa fel încât acestea să corespundă cu adevărat scopurilor Conciliului, cum și în ce privește alegerea schemelor care vor fi dezbătute în a doua sesiune a Conciliului. Comisia de Coordonare nu va lucra separat, ci în colaborare cu alte comisii și cu președinții acestora. Colaborarea noastră trebuie să fie hotărâtoare, pentru ca la deschiderea sesiunii din toamnă propunerile să fie bine puse la punct.

Nu este cu puțință să spunem, în momentul acesta, care va fi caracterul propunerilor de prezentat în sesiunea viitoare; dar putem crede că

se vor face declarații esențiale și potrivite exigențelor epocii noastre, asupra Bisericii, asupra naturii și acțiunii sale. Aceste declarații vor constitui bazele și directivele necesare rezolvării unei întregi serii de probleme speciale, care se impun astăzi în lumea apostolului mirenilor, a preoției, a institutelor religioase, a acțiunii misionare.

Diferitele conferințe episcopale nu trebuie să se piardă în detalii. Ele trebuie să fie în măsură să ia hotărâri esențiale asupra problemelor propuse pentru discuție. Noi avem motive să sperăm că Vaticanul II va da o orientare amplă și rodnică drumului Bisericii spre viitor » (Ag. Kipa, 27.I.1963).

***

Octava de rugăciuni pentru unirea creștinilor a fost celebrată anul acesta cu deosebită solemnitate în lumea întreagă, ca un omagiu adus Conciliului Ecumenic; unul din scopurile cărui este reluarea unui dialog cu Bisericile separate, care să ducă, cu timpul, la o unitate efectivă în adevăr și credință.

Opera Pelerinilor Unității Ieremia Valahul și-a început, ca în fiecare an, Octava, cu o slujbă solemnă în Sfântul Petru, oficiată de cardinalul Paolo Marella, protopopul Bazilicii Vaticane.

În după amiaza aceleiași zile 18 Ianuarie, Opera Ieremia Valahul a organizat o conferință în ton cu « sfântul zilei », care era « Catedra Sfântului Petru ». Conferențiarul, profesorul Guarducci, savantul a cărei faimă legată de descoperirea mormântului Apostului a depășit de mult hotarele naționale, a ilustrat publicului care ținea teatrul Bisericii canadeze din cartierul Nomentan, diferitele, emoționantele faze ale celeia care poate fi definită descoperirea arheologică cea mai importantă și mai dragă creștinătății, documentându-și apoi afirmațiile cu un admirabil film. Un adevărat pelerinaj spiritual de-alungul primelor veacuri ale creștinismului, ale venerării mormântului lui Petru.

După conferința profesoarei Guarducci — îndelung aplaudată — advocata Felicia Paraschivescu, întemeietoarea și directoarea Operei Ieremia Valahul, a mulțumit celor prezenți. În cuvântarea sa d-ra Paraschivescu s'a făcut interpreta satisfacției unanime pentru reintroducerea în calendar a sărbătorii « Catedrei Sfântului Petru ».

A încheiat frumoasa întrunire cardinalul Marella, care a ținut să mulțumească la rândul său asistenței și a dat binecuvântarea pastorală.